

AB-3228

Seat No. _____

M. A. (Part - II) Examination

April/May – 2003

F - V : Industrial Sociology

(Main)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

- સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.
(૨) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(૩) તમારા ઉત્તરોનાક્રમાંક પ્રશ્નપત્રના પ્રશ્નોનાં ક્રમાંક મુજબ જ લખો.

૧ ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ સમજાવી તેનાં કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. ૨૫

અથવા

૧ ભારતમાં ઔદ્યોગીકરણનો વિકાસ અને તેની સામાજિક અસરો શું છે તે વર્ણવો. ૨૫

૨ ઉદ્યોગમાં કર્મચારી સંચાલનનાં લક્ષણો, કાર્યો અને માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો વર્ણવો. ૨૫

અથવા

૨ ઔદ્યોગિક નિષ્ઠાના માપી શકાય એવા માપદંડોનું ટૂંકમાં વર્ણન કરો. ૨૫

૩ ભારતમાં મજૂરસંઘ ચળવળના ધીમા વિકાસનાં કારણો જણાવો. ભારતનાં મુખ્ય કામદાર સંગઠનો જણાવો. ૨૫

અથવા

૩ ઔદ્યોગિક સંબંધોનો અર્થ જણાવી તેનાં પ્રકારોની વિગતવાર ચર્ચા કરો. ૨૫

૪ ઔદ્યોગિક સંબંધોના વિવિધ સ્વરૂપો અને અસરો જણાવો. ૨૫

અથવા

૪ નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે)

- (૧) ઉદ્યોગ અને કુટુંબ
(૨) સંચાલનનું કાર્ય
(૩) ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ
(૪) સ્વચલન.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Attempt **all** questions.
(2) All questions carry **equal** marks.
(3) Write the serial numbers of your answers to all questions as per their serial numbers in the question paper.

1 Explain the meaning of Industrial Sociology and discuss the subject matter of the same. **25**

OR

1 Describe the development of industrialization and what are its social impacts in India. **25**

2 Describe the characteristics, functions and guiding principles of personnel management in industry. **25**

OR

2 Describe in short the measurable indicators of industrial commitment **25**

3 Explain the causes of slow development of Trade union movement. Enumerate main Trade Unions in India. **25**

OR

3 Explain the meaning of industrial relation and discuss in detail the types of industrial relations. **25**

4 State the nature and impacts of industrial conflict. **25**

OR

4 Write notes on : (any **two**) **25**
(1) Industry and family
(2) Functions of management
(3) Industrial Tribunal
(4) Automation.